

**Handläggare**  
Moa Almerud  
Telefon: 08-508 319 13**Till**  
Kulturnämnden  
2022-06-14Eva Stenstam  
Telefon: 08-508 319 89

## Utredning av parklekarnas verksamhet samt förslag på utveckling

### Förvaltningens förslag till beslut

Kulturnämnden godkänner anmälan av *Utredning av parklekarnas verksamhet samt förslag på utveckling*.

Maria Jansén  
Förvaltningschef  
KulturförvaltningenPatrik Liljegren  
Avdelningschef  
Kulturstrategiska staben

### Sammanfattning

Kulturförvaltningen har fått i uppdrag att genomföra en utredning av parklekarnas verksamhet.

Utredningen visar att stadens parklekar fyller många olika funktioner. De spelar en viktig roll för de barn och unga som inte tar del av annan fritidsverksamhet. Parklekarna är en viktig mötesplats, bedriver ett förebyggande, främjande och trygghetsskapande arbete samt erbjuder service för invånare och för andra verksamheter inom staden. Parklekarnas budget, organisation, mål och fokus ser dock olika ut inom olika stadsdelsförvaltningar.

Utredningen identifierar ett antal utvecklingsområden där det behövs fortsatta insatser för att stärka och utveckla parklekarnas verksamhet. Dessa är:

- Förtydliga parklekens uppdrag
- Utveckla formerna för samverkan
- Gemensamma metoder för uppföljning
- Kompetensutveckling
- Insatser för att förbättra lokaler och utomhusmiljö

## **Bakgrund**

Stockholms stad har som målsättning att ”Alla barn och unga ska ha rätt till en meningsfull fritid och tillgång till trygga och jämställda mötesplatser”. Stadens parklekar har varit en del av stockholmarnas gemensamma vardag sedan 1930-talet. Tillsammans med exempelvis fritids- och ungdomsgårdarna utgör parklekarna en kedja av öppna fritidsverksamheter som ska bidra till en meningsfull fritid för barn och unga.

## **Ärendet**

Kulturförvaltningen har fått i uppdrag att utreda parklekarnas verksamhet. Utredningen ska ge en nulägesbild av hur parklekarnas verksamhet ser ut idag, styrkor och utvecklingsbehov samt förslag på utvecklingsåtgärder som kan bidra till att stärka parklekarnas verksamhet. Utredningen ska skapa förutsättningar för en mer jämlik tillgång till en högkvalitativ parkleksverksamhet. I förlängningen ska detta leda till en mer meningsfull fritid för stadens unga invånare.

Utredningen ska svara upp mot nedan beskrivna budgetuppdrag: Budget 2022, s.185: *Kulturnämnden och stadsdelsnämnderna ska i samråd med kommunstyrelsen utreda hur parklekarnas verksamhet kan utvecklas.*

## **Ärendets beredning**

Utredningen har genomförts av kulturstrategiska staben på kulturförvaltningen.

Skriftligt underlag består av stadens strategiska styrdokument, stadsdelsnämndernas verksamhetsplaner och verksamhetsberättelser samt tidigare utredningar. Kulturförvaltningen har skickat ut en enkät till samtliga stadsdelsförvaltningar. Semistrukturerade fördjupande intervjuer har genomförts med representanter för ett urval av stadsdelsförvaltningarna samt med representanter för utbildningsförvaltningen och idrottsförvaltningen.

Utredningen har rapporterat till styrgruppen för samordningsuppdraget av verksamhetsområdet Barn, kultur och fritid. Styrgruppen har vid olika tillfällen fått ge inspel på utredningsdirektiv, preliminär analys med åtgärdsförslag samt på rapporten i sin helhet.

## **Utredningens resultat**

Det finns totalt 45 parklekar i Stockholm. Dessa återfinns i samtliga stadsdelsområden, utom i Bromma. Farsta är det stadsdelsområde

som har flest parklekar. De flesta parklekar har lokaler, medan några saknar detta. Sex av stadens parklekar har djurhållning.

Utredningen visar att parklekarnas organisation ser olika ut inom olika stadsdelsförvaltningar och att verksamhetens mål och fokus skiljer sig åt beroende på stadsdelsförvaltningarnas prioriteringar. Budgeten för parkleksverksamheten varierar också stort mellan olika stadsdelsförvaltningar.

Stadens parklekar fyller många olika funktioner. Tidigare studier visar på att parklekens öppna verksamhet spelar en viktig roll för de barn och unga i staden som inte tar del av annan fritidsverksamhet. Även om barn står i fokus är parklekarna också viktiga mötesplatser som skapar möjlighet till möten mellan individer och grupper i olika åldrar och med olika förutsättningar. Parklekarna bedriver ett viktigt förebyggande, främjande och trygghetsskapande arbete samt erbjuder service för invånarna och för andra verksamheter inom staden.

Bredden i parklekarnas verksamhet och möjligheten att göra lokala prioriteringar är en styrka. Samtidigt skapar det en viss otydlighet kring parklekarnas huvudsakliga uppdrag för såväl medarbetare och samverkanspartners som för stadens invånare. En avgörande faktor för en välfungerande parkleksverksamhet är en nära samverkan med andra aktörer.

Uppföljningen av parkleksverksamheten skiljer sig åt mellan parklekarna. För en mer effektiv stadsövergripande uppföljning finns behov av att utveckla bättre metoder för uppföljning och analys och en samsyn mellan olika parklekar kring vad som är en ändamålsenlig uppföljning.

Utredningen visar på att det finns behov av kompetensutveckling av parklekspersonal med en tydlig koppling till parklekarnas unika uppdrag. Detta är viktigt för att höja verksamhetens kvalité, men en kompetenshöjning riskerar samtidigt att bli kostnadsdrivande.

Lokaler som är anpassade efter verksamhetens och besökarnas behov är viktiga för att parklekarna ska kunna bedriva en välfungerande verksamhet året om. Flera stadsdelsförvaltningar upplever att deras parklekar idag saknar funktionella lokaler. Detta försvårar även samlokalisering med andra aktörer.

### **Förvaltningens förslag**

Med utgångspunkt i utredningens resultat har kulturförvaltningen formulerat ett antal åtgärdsförslag som kan bidra till att stärka och utveckla parklekarnas verksamhet.

### **Förtydliga parklekens uppdrag**

Kulturförvaltningen kan initiera och leda ett nytt nätverk för parklekarnas chefer. En viktig första uppgift för nätverket blir att diskutera de olika delarna i parklekarnas uppdrag i förhållande till stadens mål, program och strategier samt lokala behov och utmaningar. Utvecklingsarbetet ska bidra både till en ökad samsyn över staden och till en ökad förståelse och tydlighet kring lokala behov och prioriteringar.

### **Utveckla formerna för samverkan**

Inom ramen för samordningsuppdraget finns etablerade samverkanskanaler till de förvaltningar som i utredningen lyfts fram som viktiga samverkansparter för parklekarna. Det gäller till exempel idrottsförvaltningen, socialförvaltningen och utbildningsförvaltningen. Dessa förvaltningar kan på ett systematiskt sätt kopplas till det nya nätverk för parklekarnas chefer som föreslås. Kulturförvaltningen ska arbeta aktivt för fler organiserade samarbeten mellan förvaltningens verksamheter och parklekarna.

### **Gemensamma metoder för uppföljning**

Genom att stadsdelsförvaltningarna identifierar och förtydligar vad som är stadsgemensamma uppdrag för parklekarna blir det även tydligare vad som är prioriterat för samtliga stadsdelsförvaltningar att följa upp. Med utgångspunkt i detta kan gemensamma metoder för stadsdelsförvaltningarnas uppföljning av parkleksverksamheten tas fram.

### **Kompetensutveckling**

Nätverket för parklekschefer kan identifiera och prioritera gemensamma behov av kompetenshöjande insatser. Dessa bör ligga i linje med det strategiska utvecklingsarbetet med att förtydliga parklekarnas uppdrag. Utifrån identifierade behov kan kulturförvaltningen undersöka möjligheterna till samordnade kompetensutvecklingsinsatser.

### **Insatser för att förbättra lokaler och utomhusmiljö**

Det är främst fastighetskontoret som ansvarar för parklekarnas lokaler. Inom ramen för samordningsuppdraget kan dock kulturförvaltningen stötta stadsdelsförvaltningarna i att identifiera gemensamma utmaningar och utvecklingsmöjligheter för parkleksverksamheten kopplat till den fysiska miljön.

### **Jämställdhetsanalys**

Tidigare studier har visat på att pojkar och flickor besöker parklekar ungefär i samma utsträckning. En jämn könsfördelning är en utgångspunkt även för det fortsatta arbetet.

**Barnkonsekvensanalys**

Utredningen har använt resultat från forskningsstudien Ung livsstil för att klargöra strukturen av ungas fritidsvanor och den totala barn- och ungdomsgruppens vanor och preferenser. I arbetet med varje åtgärd kommer barnkonsekvensanalys vara en metod som används löpande. Som en del av en vidare analys planerar kulturförvaltningen för en inhämtning av ungas egna röster om fritiden under hösten 2022.

**Bilagor**

1. Utredning av parklekarnas verksamhet samt förslag på utveckling.